

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . . .
 Egy óra . . . . .
 Negyedévre . . . . .
Vidéken: . . . . .
 Egy óra . . . . .
 Negyedévre . . . . .

Felolvasó szerkesztő:
Hj. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Az igazi alkotmány.

Az igazi alkotmány fogalmával nagyon kevesen lehetnek Magyarországon tisztában. Erre vallanak ezek a hamis kifejezések, amelyeket az országgyűlésen, sajtóban, népgyűléseken és egyéb testületekben unos-untalan hallunk. Még a legeszesebb államférfiak Kossuth Ferencz, Apponyi Albert, Bánffy Dezső, Andrássy Gyula is folyton baklövéseket követnek a — közjogi kifejezésekben is. Csoda e hát, ha a helyzetet még ők sem értelmezik helyesen.

Hiszen az ő szájukból halljuk folyton a magyar állameszmét emlegetni, holott az nem eszme, hanem ezer esztendő megmaladó valóság, t. i. a független magyar állam. Beszélnek *nemzeti engedményekről*, amelyeket a szövetséget ellenzék akar kicsikarni. Süssék meg. Nem kell a magyar nemzetnek engedmény és az, amiért a nemzet küzd, nem is követelés, hanem életfeltétele.

Ugy látszik, a mostani küzdelem igazi rugóit a szövetséget pártok sem ösmerik, mert akkor nem küzdönnének — a király hűség folytonos és szolgálkú hangoztatásával, amelyben még a tényérnyaló udvari lakájpolitikusokat

is tul akarják licizálni — az alkotmányosság látszatának fentartásaért, hanem az igazi alkotmányosságért.

Hiszen mit ér az, ha lesz magyar vezényszó és önálló vámterület, ha az idegen, bennünket meg nem értő Habsburg-családból való uralkodóknak megmarad a korlátlan vétő joga? Semmit. Hiszen azzal a Bécsben gyakorolt vétő-joggal meg lehet bénítani a magyar nemzet minden törekvését.

Elég volt már a kertelesből, ki kell rukkolni az igazival. Nem kell várni az uralkodótól engedményeket se tőle nem kell követelni, hanem a népfeltség nevében, mert az uralkodó minden joga a nemzetől (és nem az isten kegyelméből) való, törvényben kell az uralkodó vétőjogát szabályozni és pedig ilykép:

„Minden törvényjavaslat, amelynek szentesítését az uralkodó kétszer megtagadta, szentesítés nélkül is, rögtön kihirdetése után életbe lép, ha azt az országgyűlés többsége megszavazza.”

Az igazi alkotmányosság alapfeltétele ez, mert a korlátlan veto-jog korlátlan egyeduralmat jelent — alkotmányosság nélkül. A szövetséget ellenzék beérné talán engedményekkel, de a nemzet nem, mert a

nemzet az igazi alkotmányért küzd, hogy jövőjét minden időkre, biztossítsa, még az uralkodó családdal szemben is. Elvégre is a Habsburg családért nem fogja fölaldozni magát a magyar nemzet időtlen-időkig, hanem a saját jövőjéért később lesz — közmondásos hűsége dacára is — a derék, szabadságszerető norvég nép példáját követni.

Rostkowitz Arthur.

Egy el nem mondott beszéd.

Hajdúvármegye közgyűlésén a főispáni nyilatkozatra.

Nem mondta el (W.)

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes közgyűlés!

Eszoktunk attól, 35 év alatt hogy a hatalom képviselője e megyei gyűléseken hazafias nyilatkozatokat tegyen, és ma, mikor Méltóságod itt előszóval elmondta Széll Kálmán volt miniszterelnök ama kijelentését (a mit mellesleg mondva Széll Kálmán országos határozattá emelt, hogy t. i. minden jog a nemzetől ered: és így ha felségjog volna is a vezényszóval kerdése, az mint átruházott jog vissza is vehető; elmondta továbbá hogy a nemzet akarata az utóbbi választáson trappánsan nyilatkozott meg, és azt Méltóságod respektálni kénytelen (mert hiszen azt nem respektálni csak egy Habsburgnak lehet, bár neki sem szabadna, sem nem illik) mondom, ma itt Méltóságodnak a szavait tetszéssel és tapssal fogadtak.

Falusi zsidók.

IX.

Sakter Bálint nyolcz lánya.

Sakter Bálint háza, boltja nevezetes sarokház volt a nánási zsidótemplom tájékán. Azon időben takarosabb háza nem is volt nánási zsidónak, mint a Sakter Bálint görbitett dereku, tornászos ereszetű háza. Még olyan zsidóéletűs, vályogfalas kukucska is begyeskedett a belső, az udvari végében, melynek zsidóéletűjét sátoros ünnep alkalmával kétfelé húzatta Sakter Bálint; azután a léczgerendákat leveles galyakkal, gyékény fonattal borította be Sakter Bálint, miként azt századok óta cselekedték hagyományhoz ragaszkodó zsidó ősei . . . . . Azután a kukucskaiban el-el imádkoztak, el-el dalolászak Sakter Bálinték, ki a hitközségben jó módu, szives vendéglátó, tekintélyes szavu belső ember volt, bár sem Sakter nem volt, sem Bálintnak nem jegyezték be az anyakönyvbe. Ezt már a hajduk ragasztották a férfiura, kinél borzasabb róka-

prémes kalpagja, nehezebb fekete selyem ünneplő kaftánja, hosszabb arany láncza, ragyogósabb ezüst félczipőcsattja, de még fűrősebb huncuzkájja sem került Nánáson lakos zsidónak.

Zsidószinüre meszelt sárga sarokházában, midőn még a vasuti közlekedés nem sülyesztette olyan olcsóvá, megközelíthetővé a kereskedelmi cikkek bevásárolhatását, mindenféle portékával dugig rakott, szentjános kenyér, ecet, pálinka szagu gazdag boltja volt Sakter Bálintnak. Nevezetes volt az akkortájt. A hajduk szivesen forgolódtak benne; mert a mi szem-szajoknak tetszett, még a budai keserű vizet, még az édes piros pálinkát is megkapták ott. És Sakter Bálintnak vagyona, tekintélye évről évre gyarapodott.

Kötésére sem utolsó zsidó ember volt Sakter Bálint. Szabályos arczu, selymes szakállu, széles hátú, verhenyeges barna ifju zsidó volt Sakter Bálint, kinek a felesége, a sötétkék nagyszemű, vastag fekete szemöldökű, telt, piros ajku Rákhel asszony is minden asszony között kitűnt

volna, ha fekete haját le nem nyírják és a neccelt hálóban parókat nem borítanak bájos fejére.

Majd Bórekné, az öreg zsidóbába, az első gyermeket is megfürdette Sakter Bálinték belső szobájában; ez az első gyermek lányka volt; az első után következett második, harmadik és így tovább hetedik, nyolczadik lányka is . . . . . Gön-dörhaju, sötétkék szemű, piros teli ajku bájos gyermekek . . . . . Szegény Sakter Bálint kis kerek fekete bársony fejbub-sapkáját bármiként igazgatta, bármiként hajingálta, az öreg Bórekné: fejét esóvál-gatván: mindig lánykát és lánykát mutatott fel neki; közben, hogy cseperedtek, szaporodtak a lánykák, a Sakter Bálint vörhenyeges barna szakállát is mind sür-rübben kezdték áttörni a fehér hajszálak, ránczosodott a szeme környéke is, nem igen ügyelt már arra sem, ha itt-ott pes-csét tarkította fekete selyem nehéz kaftánját; mert bár vagyonnak tartják falusi zsidó uraimék a sok gyermeket, de ez a hit lánygyermekekre aligha vonatkozik;

Uri öltönyöket

Szakember javít és vasal.

legszébben tisztít
Hrabéczy Antal

Széchenyi-u. 42.

Ez is az idők jele, szó sincs róla: vegye ki Méltóságod is a maga részét abból a mit ma minden becsülete: magyar hazafitól elvárunk, hogy az ősi magyar vér legalább egy egy pillanatra felbuzogjon. Méltóságod is szívesebben vette ma, hogy megjelenésték, mintha megabcsuzolták volna.

De bocsásson meg Méltóságod, ha figyelmeztetni bátorodom néhány dologra, a miről Méltóságod hazafias hevében megfélekedni méltóztatott.

Meghatóan ecsetelte Méltóságod annak a helyzetnek a fonákságát, a melyben ma egy főispán leledzik — vagy hogy parlamentarissabb legyen — leledzeni méltóztatik. Megrendültünk e sötét helyzet színezésére, és megfoghatatlan előttünk, hogy mily erős motívumok tehetnek azok, a mik, mindezek dacára Méltóságodat 65-öd magával e kényelmetlen, kényes, keletetlen és odiosus helyzetben magmaradni kényszerítik?

Kifejtette Méltóságod azt is, hogy a főispán két bizalom leteteményese kell hogy legyen. Egynek felülről, egynek alólról. Méltóságod ma is főispán. Az éljenzés, ami e perczen elhangzott mutatja, hogy méltóságod bírja a mi bizalmunkat. De mivel ma is főispán Méltóságod, ez azt is mutatja, hogy bírja a bizalmat felülről is. Mi azért bizunk Méltóságodban, mert Méltóságodnak éppen imént elhangzott kijelentéseiből azt látjuk, hogy Méltóságod erre a bizalomra érdemes, vagy legalább is törekszik a mi bizalmunkat kiérdemelni.

De legyen meggyőződve róla Méltóságod, hogy ha nem úgy beszélt volna, mint a mint beszélt, a mi bizalmunkat már kiérdemelni nem méltóztatott volna.

Etfelédte azonban Méltóságod megvilágítani azt a kérdést, hogy viszont milyen elvi kijelentések lehettek azok, a mikkel a kormány bizalmat megszerezte? És mert Méltóságod bírja a kormány bizalmát, nem tehetjük fel, hogy ezt a bizalmat a nélkül elfogadassa Méltóságod, hogy azért cserébe Méltóságod ne bizzék a kormányban!

mert a lánygyermek, ha még olyan szép, ha még olyan bájos, ha még olyan szorgos is, minők a Sakter Bálinték göndörhaju, sötétkék szemű lánykái voltak, hozomány nélkül otthon vénül. Nem kell még a legkajlább falusi zsidó legénynek sem.

Nem esoda tehát, ha Sakter Bálintéknak leánygyermekük szaporodásával, serdülésével a hozományszerzés gondjai napról-napról növekvő teherként nyomódtak lelkükre, fázadozásaikra. Fokozottan hajszolták az üzletet; igényeiket is mind szűkebbre szorították. Sakter Bálinté kopottabb kaftánban járt, a szép Rákhel asszony sem ügyelte, hogy lomposodik rajta a selyemszoknya; csak akkor volt örömnapijok, midőn egy-egy bájos lánykájokat férjhez adhatták.

Az Esztert (tekintélyes hozománynyal) Mádra vitte el valami csenevész-képű, de jó hírű borkereskedő gavallér. A másik lánynak, Linának Lökön, Tóbinak Tokajban, Frádlinak (Fáni) és a többinek meg máshol akadt szerencsésük;... sőt következett az az idő is, midőn tekintélyes hozománynyal elvitték hazulról az utolsó, a legbájosabb ifju lányokat is. Valami kétballábú, szőrősképű híres legény vitte el Ugoesába.

Az öregek teljesen egyedül, magokra maradtak a sárga sarok házban, mely du-

Oly mély fájdalommal veszünk részt a Méltóságod lelki tusájában e nehéz időkben, hogy ama küzdelem nehézségeit is szeretnénk volna megosztani Méltóságoddal, a mely küzdelem folyamán Méltóságod bizalmasa lett Fejérváry urnak, a ki iránt pedig Méltóságod egész politikai társasága bizalmatlan és akit azok magok közül látszólag ki is közöcsitettek. Méltóságod a saját közvetítő szerepét a törvényhatóság és a kormány között szinte feleslegesnek tartja, mert hiszen a kormány a lapokból is mindenről értesül.

Méltóságod azonban elfeledni méltóztatott nyilatkozni arról, hogy vajjon elengedőnek fogja e tartani esetleg annak idején, na mi is csak az újságokból fogunk értesülni a kormány törvénytelen rendeleteiről és a mennyiben Méltóságod a sajtót tényleg letező hatalomnak elismeri, elégnek fogja e tartani, ha a felfüggesztendő tisztikar fizetését csak — Kutasy bátyánk, a Szabadság főlé kiadójának kiadógaója nem utalványozza?

Méltóságodat elragadta a hazafias hev, ennek tulajdonítom ezen apró feledékenységeket, de most tisztelettel kérem, hogy ezekről a dolgokról is beszélni méltóztatassék.

Egyebiránt előttem szólott Jánosy Zoltán képviselő urnak a felülről és alólról determinált törvénytelenségi elméletehez hoz zújárulva engedje meg Méltóságod, hogy Méltóságodat nagyobb dípmomatának tar sam, mint Bucian István urat.

*

Ezt a sok tekintetben igazságos és helyes cikket még f. hó 10 én, Hajdúvármegye rendkívüli közgyűlésén elhangzott főispáni kijelentések után, mintegy annak viszhangjaul vettük. Akkor az íróasztalfiókba tettük e cikket; mert mi is annyira komolyan vettük főispánunk tetszetős, kuruczoz hazafiai kijelentéseit, hogy — jobb szokásunk ellenére — meg is gratu-

ruzsolós méheittől, mézeslépjaitől kifosztott, üres, rideg kaptárhoz volt hasonlatos. A ház roskadozik. A boltban cseng-leng némely avult, poros portéka... Sakter Bálinté öreg emberré, Sakter Bálinté öreg asszonyuyá vénhedett; erejük, kedvök teljesen kimerült a hozomány gyűjtésben, melyekkel göndörfürtös, sötétkék szemű nyolez szép lányok családi boldogságát igyekeztek megalapítani...

Ma tükör ablakos nagy piaci boltok csalogatják a hajdukat; Sakter Bálinté kopott, poros, üres boltjába mindig ritkábban fordul be a vevő... Már szavának sincsen meg régi tekintélye a hitközségben. A nehéz aranyláncz, a karos ezüst gyertyatartók is oda... Foltos a keshedt selyem kaftán... Rákhel asszony hajdani lilom arca is csupa ráncz, milyeneket a lelki gondok, a bánat barázdálnak... Nyolez lánykájok messze távol... Csak a szegénység, a magános árvaság maradt az öregeknek; mert bár vagyonnak tartják falusi zsidó uraimék a sok gyermeket, de ez a hit leánygyermekre aligha vonatkozik. A lánygyermeknek nem a szépséget, szende báját, szorgos munkáját, hanem pénzzel telt iszákját keresi és nézi az a sok furcsa, az a sok számító, gyámkortább kehes-behes falusi zsidólegény.

ifjabb Móricz Pál.

láltuk a háborgó hazafi szerepét oly ügyesen mimelő főispánt. Azóta azonban olyan aggályaink támadtak a főispáni hazafiaskodás komolyságát illetőleg, hogy szinte czinkemódon becsapótnak és felültetettnek érezzük magunkat; mert a kurucz főispán ur a taps és éljenzéssel fogadott kijelentései után — azóta — az alkotmányellenes kormánynak (melyet maga is elítelt) elrendelte a közgyűlési határozat sürgős felküldését; sőt még felebezési jogával is élt a határozat azon része ellen, hogy a községi pénztárak még az önkéntesen fogadott adókat se fogadják el; Domahidy szerint ezt el kell fogadni, míg a miniszter másként nem rendelkezik. Olyan beszéd és ilyen cselekedetek után attól tartunk, hogy nemcsak mi, de Hajdúvármegye kth. bizottsága is befog csapódni és az alkotmányért vívott küzdelemünkben a főispánunkra nincs mit számítani. Azt azonban vitatni sem kell, hogy az ilyen eljárásnak súlyos lesz majd az erkölcsi hátulütője is; de addig is kivesszük és közöljük a lezajlott közgyűlés estéjén fiókba zárt alkalmi cikket, hogy lássák a főispánék, miszerint Hajdúvármegyében került legalább egy ember, a ki a felmutogatott nemzetiszínű szitajokon átlátott és a taps mámor közepette is értéke szerint ítélte meg a főispán urék kukuruczokodását.

Szerk.

Politikai hireink.

Budapest, július 15.

A bécsi boszorkány-konyha.

Megint készül valami Bécsből. Olyan nyári zivatar féle. Mumus. Lehet, hogy horvát mumus, lehet, hogy oláh mumus. Ugy látszik, hogy a nemzetiségek állásfoglalására hatástalan volt a cseh-magyar barátkozás, mert bécsi tudósítónk jelenti, hogy a „nemzetiségek között készül valami.“

Hideg zuhanyt az öreg Fejérvárynak.

A vezérő bizottsághoz az ország minden részéből érkeznek biztató irások, hogy a koalíció ellentállják. Kivált a székelyföld az, ahol igen harcias a hangulat. A koalíció teljesen bizonyosra veszi, hogy Fejérváry leirata a vármegyékhez ad akta lesz téve. Pestvármegye alispánja már szétküldte a meghívókat a hatvanötös bizottság tagjaihoz. Pestvármegye lesz tehát az első, amely megadja a választ a Fejérváry báró napiparancsára.

Szabómesterből országgyűlési képviselő.

A ráczkevei választáson tudvalevően Misoga Sándor és dr. Barta Ferencz kapták a legtöbb szavazatot. Dr. Barta Ferencz, noha aránytalanul több szavazata volt, mint Misogának, visszalépett. Elhatározását — úgy látszik — megbánta s újabb nyilatkozatban fenn akarta tartani jelölését. De ezt az

Vigyázz!

Kékre festett kirakat.

Folyton érkeznek ujdonságok. 10.0000 méter delain 25, 35, 65 kr. Óriás választékban vannak christalin, popelia, gouvroirozott crep fodor, grenadin, de különösen batistokban, melyeket az idény előrehaladta miatt nagyon olcsón árusítom el.

Lóvy F.

➤ Kistemplommal szemben. ◀

ujabb nyilatkozatát a törvény értelmében nem vették figyelembe. Ma volt a választás Ráczkévén. Misoga Sándor szabómestert egyhangulag képviselővé választották. Incidens nem történt.

Tisza István a Délvidéken.

Ugylátszik, hogy Tisza István gróf még nem tett be eddigi — sikereivel. Temesvárról jelentik, hogy Tisza volt miniszterelnök mostanában hosszabb körutazást tesz a Délvidéken. Jelenleg Nákó Sándor grófnál időzik Nagyszentmiklóson, onnan Bánlakra megy Karácsonyi Jenő grófnak a torontálvármegyei zichfalvai kerület országgyűlési képviselőjének látogatására. Azután, ha ideje engedi, meg akarja látogatni Csekonics Endre grófit, Csekonics Gyula grófnak, a zombolyai kerület képviselőjének atyját majd Uj Aradra utazikj ahol Zselénszki Róbert grófit látogatja meg.

A délvidéki főurakhoz közelálló földbirtokos körökben egész határozottsággal beszélnek, hogy Tisza István gróf körutazásának politikai jelentősége van. A volt miniszterelnöknek ugyanis ez utazásával az a célja, hogy a délvidéki nemzeti kerületeket a szabadelvű párt részére megmentse. Ellensúlyozni akarja Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf nagy sikereit a Délvidéken, ahol a függetlenségi eszmék hódítása mellett a disszidensek pártja is erősen gyarapodik, mindenütt a szabadelvű párt rovására. Híre jár, hogy Nákó Sándor grófit Tisza gróf valósággal kapacitálta, hogy térjen vissza a szabadelvű pártba a hasonló politikai célja van egyéb látogatásainak is. Ebben az akciójában Zselénszki Róbert gróf is támogatja, aki Tisza gróf politikájának föltétlen hívéül szegődött.

De azért Tisza István gróf délvidéki körutjának mégis aig lesz meg az óhajtott eredménye, mert meg Temesvárott a teljesen német külvárosokban is oly erős a nemzeti áramlat, hogy ha ma kerülne a sor új választásra, úgy bármely 67-es ellenzéki, különösen pedig disszidens jelölt győzelme bizonyosra volna vehető, akár Hedervary gróffal, akár Fejérvary báróval szemben. A délvidéki svábok pedig Kossuth és Apponyi zászlaja alá esküsznek s a románok körében varva várják az ellenzék vezéréit, hogy őket ünnepelessék. A Délvidéki Függetlenségi Part alakulásánál Temesvárott több román község is képviselve volt, s a háromnegyed részben román csákovai kerület választói a minap nagy népgyűlésen felszólították képviselőjüket, Kabdebó Gergelyt, hogy lépjen ki a szabadelvű pártból.

Érdekes, hogy Tisza István gróf délvidéki látogatása elől Moinár Viktor dr. Temes vármegye főispánja négy heti szabadságra utazott zemplényvármegyei kelecsényi birtokára. Delimanics Lajos torontálvármegyei főispánnal Tisza gróf híre szerint Zombolyán fog találkozni. Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf megígérték a lugosiaknak, hogy a Krassó-szörény vármegye függetlenségi párt alakuló gyűlésre szeptemberben Lugosra utaznak.

Vármegyénk és vidéke.

A rablógyilkos fia.

— A mezőtúri rémes eset. —

Mezőtúrról jelentik az emberi elvetemültségen ezen sötét esetét.

Bajzát János földműves elvitte magával tíz éves fiát rablógyilkosságra s mialatt ő

megölt egy asszonyt, a fiu meggyilkolta az áldozat két kis gyermekét. Patkós Sándorné házába törtek be éjnek idején, hogy megrabolják a családot kis pénzért. Az asszony ura nem volt odahaza s egyáltalán a városnak azon a tájékán, ahol Patkósék laktak, mind távol voltak a férfiak is, akik a pusztában arattak. Ezt az alkalmat használta föl Bajzát János a rablásra. Egész este ott lesekedett Patkósék háza körül, éjfélkor pedig felkötötte ártatlanul alvó fiát. Revolvert mutatott a gyerekeknek s megmagyarázta neki, hogy agyon fogja löni Patkós Sándornét.

— Te meg, így szólt a fiuhoz, elhozod magaddal a konyhakést s leszúrod a Patkósé kis fiát és leányát.

A gyermek sirni kezdett s kérte az apját, hogy ne kívánja tőle, hogy bántsa a két Patkós gyermeket, a kik kedves játszótársai. Bajzát azonbanaddig beszélt a fiúnak, hogy a gyermek tartozik szót fogadni apjának, mignem rávette a gonoszságra. Meg is tanította arra, hogyan vagja el a nyakát a Patkósék gyermekeinek. Aztán elindult vele a Patkósék háza felé. Amikor a szobába be-
törték, Patkósé fölriadt, de Bajzát három revolverlövessel leterítette. Az asszony még élt, ám a gyilkos a revolver agyával addig verte a fejét, a míg csak élet volt benne.

Bajzát fia ezalatt csakugyan megselekedte azt, a mit az apja kívánt tőle: elvágta a nyakát a két gyerekeknek. Az egyik, a kis leány, még aludt, a mikor Bajzát fia rávetette magát, de a Patkós-fiu fölébradt és sirva könyörgött pajtásának, hogy ne bántsa. Apja azonban rákiáltott a tízéves gyilkosra, a ki erre a nyakába szurt játszótársának s azután a padlóra rogyott fiúcskának majdnem egészen lemeteszte a fejét a törzséről. Bajzát fölfeszítette a szekrényt s kivette a Patkósék megtakarított kétszáz koronáját. A revolverlövésre fölébradt a szomszédság asszonynepe, de egyikük sem mert az utcára menni. Kinézték az ablakon s látták, a mikor a Patkósék házából kifutott. Bajzát János, revolverrel a kezében, nyomában szaladt a fia, a kinek kezében veres kés volt.

A mikor a rablógyilkos és fia már messze voltak, az egyik asszony elfutott a rendőrségre és jelentést tett a borzalmas esetről. A rendőrök félóra múlva letartóztatták Bajzátot a fiával együtt. Mind a ketten megvallották tettüket s a fiu elmondotta azt is, hogyan kényszerítette rá az apja a gyilkosságra.

Elhunyt földbirtokos. Hajdunánásról értesülünk, hogy ott nagy részvét mellett temették el Nagy Bálint földbirtokost. Nagy Bálint huzamosabb ideig a városnak is gazdasági tanácsnoka volt és hasznos, lelkiismeretes tevékenységével jó emléket hagyott maga után.

A nyiregyházi sötétjétszakák. A legutóbbi viharok mindenféle sok kárt tettek, így Nyiregyháza a vilamos telepbe ütött többször egymásután a villám és azt annyira megromgálta, hogy a váro több napig világítás nélküli volt.

Külföldi telefon hírek.

Bécs, július 15.

Derouledének nem kell amnesztia.

(Páris). A hazafias liga táviratot kapott, hogy Derouledé nem jön Párisba. Derouledé legközelebb Bécsbe megy. Derouledé kijelentette, hogy neki amnesztia nem kell.

Lázadóktól elsüllyesztett csatahajó.

(Pétervár). Itt az a hír van elterjedve, hogy tengerészek tegnap elsüllyesztették a II. Katalint, a fekete-tengeri flottának legerősebb csatahajóját.

1500 halott, 50 millió rubel kár.

(Pétervár). Ignatiev gróf hivatalos jelentést küldött a kormánynak az odesszai zavargásról. E hivatalos jelentés szerint a halottak száma ezeröttszáz, a kár pedig, a melyet a zavargók okoztak, ötven millió rubel.

Az öreg sziv lovagja.

(Prielle Kornél és Roznyai Kálmán jegyesek.)

(Az aradi Függetlenség után.)

Immár tehát kétségtelen bizonyosság, hogy a nyolczvanhárom éves Prielle Kornélia hivatalosan jegyet váltott Roznyai (Van der Hoschke) Kálmánnal. Amit napokon át mint hihetetlen, kalandos hirt korpoltáltak, az ma már igazán szomorú valóság. Az eljegyzés előzményeiről még a következők kerültek nyilvánosságra:

(Egy érdekes levél.)

Amikor a nagyasszony megmagyarázhatatlan lépése kitűdött, a családnak körülötte levő tagjai, az unokahuga, Lángh Ilona, aki egyszersmind komornája és ennek fivére, rögtön összehívták a családtagokat, akiknek aztán sikerült olyan ígéretet kapni a művésznőtől, hogy lemond arról a házasságról. Közvetlenül azután azonban, hogy ezt az ígéretet megtette, a következő levél kíséretében küldte el Roznyainak a harmacznegy év előtt elhunyt férje arcképet:

Hétfő, 9-en.

Kedves, szeretett édes Kálmánom!

Itt küldöm a képet. Képzetelemben — tudod, hogy képzelésekre nagy hajlandóságom van — körülburkolom a képet 34 évig tisztességben viselt özvegyi fatyolommal és labaidhoz küldöm. A kép örömet meg, mert tudja, milyen sziv küldi ezt késő utódjának. Vedd el és helyezd szobádnak szánt valamelyik diszhelyére mindenkorra lakótársul, engem pedig vonj fel a szivedhez, hogy karokban érezve magamat, ártatlan szép szerelmesem és megtaláljam ama bizonyosságot, hogy védöm, menőm, mindenem lesz az én ármánnyal telt világban. Ha elriasztott egy és más lelkem és érzed, hogy nem felelhetsz meg annak, hogy egy éltén át az enyém maradj, úgy egyszerűen küldd vissza e levelet — mint némelyeket szoktad — én érteni fogom, csendesen visszavonulok, de azért nem vetkőzve le azt az érzést soha, hogy lelkem a

sirig tied marad
Cornéliád.

(Prielle Kornélia szomorú utja.)

Prielle Kornélia levelére azzal felelt tegnap délelőtt Roznyai, hogy jeggyűrűt küldött Prielle Kornéliának. A művésznő ennek vétele után rögtön intézkedett, hogy maga mehessen át Roznyainak a közelben — Sándor-utca 28. szám alatt — levő lakására.

Esti hét óra volt, amikor unokahuga és komornája, Lángh Ilona, egy hordár segítségével levitte a tolókosban ülő mű-

Rácz Károly teljes zenekarával minden hétfőn, **Kiss Béla** és zenekara pedig a többi napokon **zeneestélyt** rendez a **Magyar király kávéházban**. Hűsített italokról, fagyalt, jeges kávé, kitűnő borok és pontos kiszolgálásról legjobban gondoskodik **Erős Jakab** kávé.

vésznőt az utazására. A kocszi uton, a járda mellett, tolt a hordár a háromkerektű széken Prielle Kornéliát, a Sándor-utca felé. Rozsnyai lakása elé érkezve, bementek a kapu alá és Lángh Ilona előre sietett, hogy — mint ő mondta — megnézzék, ott hon van-e Rozsnyai. De csak az ajtóig ment s ott visszafordulva, hangosan mondá:

— Csak nem hagyom egyedül ezt a megtévelyodött asszonyt! — Aztán a hordárhoz fordult:

— Menjünk haza!

Mindez pedig oly hangosan történt, hogy a kapu előtt valóságos csődület támadt és a kíváncsi publikum sorfala között vitték újra haza Prielle Kornéliát...

(A nagymama az ő regényéről.)

Közvetlen az eljegyzés előtt, amely tegnap délelőtt 10 órakor történt meg, Prielle Kornélia így nyilatkozott az ő „regényéről”:

— Megfoghatatlan, hogy az emberek és a családom mennyire csodálkoznak és mennyire hihetetlennek találják ezt a regényemet. Pedig én olyan egyszerűnek látom. Hát Istenem, sok gyöngédség láttán az ember szerelmes lesz és azt hiszi, hogy szabad boldogulnia a saját hite szerint. Reményei kelnek az élet felől. Arról, hogy gondoskodnak róla. És van kiről gyöngéden gondoskodnia. Azzal is ijesztgettek, hogy ez az eset megtépzazza művészi nimbusomat. Én kétkedem benne. Nem azért bánom, hogy kipattant a dolog, hanem azért, mert a családom megtudta és rögtön fegyverbe állt ellenünk. Mindent az rontott el, hogy megkérdeztem az orvost, hogy megházasodhatom e még? Azt nem kellett volna tennem, mert ime milyen veszedelembe döntöttem a lelkem szép tervét.

(A „Nagymama” levelei.)

Ismeretes, hogy egyes lapudósítók előtt tett nyilatkozataikban Prielle Kornélia rokonai czélzásokat tettek arra, hogy Rozsnyai Kálmán csábítgatja az ősz művésznőt. Ennek megczáfolására a matróna megengedte néhány levél közlését, amelyet a fiatal embernek írt. Az egyik levelezőlapon ez olvasható:

— Várom, várom: nézek a távolba, a amely elvitte és visszahozhatja. Az elhagyatott.

Egy másik levelezőlapon csak elmosódott betűk és szavak látszanak. Ennek a kártyának az írása közben érte a szélütés Prielle Kornéliát. Molnárné Korniss Aranka, aki mellette volt a baleset pillanatban, megczimezte a kártyát és elküldte Rozsnyaynak Marmaroszigetre. A levelezőlapnak csak az az első három szavát lehet elolvasni:

— A hit, a hit visszahozza...

A többi értelmetlen és összefüggéstelen karczolás.

(Van der Hoschke nyilatkozata.)

Csak természetes, hogy ebben a sajtósági dologban Rozsnyai Kálmán, az egész sajtó által igen hidegen kezelt hős így nyilatkozik. Néhány kijelentését itt adjuk:

A botrányhajhász lapok ellenséges gyanúsítására nincs mit felelnem. Csak egy lap, bár nem kimondott, de kiolvasható gyanúsítására határozott formában kijelentem, hogy Prielle Kornéliának semminemű vagyona nincsen,

ellenben van néhány ezer forintnyi adóssága. Ékszereit nevelt leányának, ezüstneműit pedig Marmarosziget városának ajándékozta. Nyugdíjából pedig egész rokonsága él. Ezzel szemben én jól szituált ember vagyok. Pest-megyében házam és földem van, azonkívül szép keresetem.

Eddig Hoschke ur nyilatkozata.

(A Prielle ügy fejleményei)

Prielle Kornélia rokonsága megteszi a feljelentést Van der Hoschké ellen és bizonyítani fogja azt, hogy a botrányhős anyagi érdekből szötte ezt a viszonyt.

Van der Hoschké különben beteges bajban kergeti a botrányokat. Négy évvel ezelőtt is több családi botránynak volt a kipattantója.

Akkor történt, mikor Jókainé Nagy Bella koszorút helyezett Jókainé Laborfalvi Róza sírjára és azt a tapintatlanságot követte el, hogy a szalagra azt nyomatta: Laborfalvi Róának — Jókainé.

A Feszty család ezen mód felett felháborodott, mikor a koszoru eltűnt a sírről, aminek büntető feljelentés lett a következménye. Pedig Fesztyné sem közvetve, sem közvetlenül nem vett részt a koszoru eltűntetésében, ezt Van der Hoschke végezte önszántából. Kiment a temetőbe és eltepte a koszorút.

Városi közigazgatásunk.

Nyári szünet a városházán. Az uborka évad megkezdődött már a városházán. A hivatalok konganak az ürességtől, a hivatalfőnökök ajtajain óriási ezédula jelenti: saabadágon van. Csupán a polgármester és Király Gyula tanácsnok volt fent szombaton is. Csoda, ha még tanácsülést tudnak tartani hétfőn — és ennek dacára még sem akarják beszűntetni a délutáni hivatalos órákat.

A városháza kutja. A városháza udvarán eddig is jó vizű furott kut volt, de ennek a kútnak vizét ivásra még sem használhatták a fölibe épített gépház miatt, amelynek olajos szivattyuja ihatatlanná tette a vizet. Most másik kútnak is készítették a városháza udvarán. Ötvenhárom méter mélységben igen jó vizet találtak. A nemes város tisztviselői ezután nem lesznek kénytelenek a szomszéd udvarok kútjából oltani szomjukat.

Táborszernagy és jogász.

(Példa a mai fiatalságnak.)

A napokban volt a königgrätzi szerencsétlen csata évfordulója s ez alkalomból ismét felelevenítették Benedek táborszernagy emlékét, akit e csatavesztés miatt haditörvényszék elé állítottak s annyit üldöztek, hogy teljesen meggyűlölte a katonaságot s meghagyta, hogy polgáruhában temessék el.

Benedek magyar volt, a szabadságharcban ellenünk harczolt, Szőregnél és Temesvárnál golyósebet kapott,

így tehát meg volt az udvar előtt minden érdeme arra, hogy amikor Forinyák Géza első éves jogászt a kerepesi-uti temetőben, amidőn a honvédek és 49-iki vértanúk sírját koszoruzta meg az ifjuság, a rájuk rontó katonaság lelötte, a forradalmi hangulat lecsillapítására őt nevezzék ki a gyűlölt Albrecht főherceg helyére az ország katonai kormányzójává.

Benedek, aki azt hitte, hogy magyar születésű lévén népszerű lesz Pesten, fölment az egyetemre az ifjuság közé s ott néhány gyöngye éljen fogadta. A herkulesi termetű Áldassy József és Bartha Gusztáv azonban stentori hangon ráriváltak az éljenzőkre:

— Semmi éljen! mire halotti csend állt be.

Benedek erre olyan hetvenkedő hangu beszédet tartott, hogy az ifjuság piszszegni, dobogni kezgett s ő jónak látta megismételni a sádovai visszavonulást. Azonban az ifjuságot minden áron meg akarta puhítani s ezért a vezéreket magához rendelte, hogy atyai oktatásban részesítse. Köztük volt Fésüs György (a pozsonyi kir. jogakadémia ezidőszerinti igazgatója is,) aki mellén összefont karokkal hallgatta a kormányzó sületlen beszédét. Benedek észrevéve e fitymáló állást, szavát félbeszakította, Fésüs elé lépett s reamordult:

— Hallja, mikor előttem áll, vágja magát haptákba, lábhoz a kézzel!

Fésüs azonban nem mozdult, csak állt tovább összefont karokkal.

Benedek erre mérgesen a szemé közé nézett s azt kérdezte:

— Tudja-e, hogy én táborszernagy vagyok?

— Bánom is én.

Benedek elképedve bámult rá, aztán így szólt:

— De én a császár személyét képviselem, érti?!

— Én meg a jogaszokét — felelte büszkén Fésüs.

Benedek csaknem sóbálványnyá meredt e hallatlan illoyalításra. Ez a ficzkó még meg se rezzen a császár nevére, nemhogy keresztet hányna magára ijedtében. Mivel azonban ő jólábon akart állani az ifjusággal, a lecke után elbocsátotta őket s mindnyájukkal, még Fésüssel is kezét fogott.

Azt hisszük, most is így fognak jarni a Prottmann-utódok, ha össszel ad audiendum verbum citálják az ifjuság vezéreit.

Egyházak és iskolák.

Vasárnap a templomokban. A ref. templomokban a következő leköszek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Kolozsváry Mihály, Kistemplomban János Zoltán. Újtemplomban Könyves Tóth Kálmán. Ispolyai templomban Szele Miklós harmadéves hittanhalgató. Homokkertben Szele György. Csapókerben Kovács János.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

A róm. kath. templomban reggel 6 órakor miséztek Szabó István, 7 órakor Mellan István, a 8 órai szent misét egyik kegyesrendi tanár mondja a főgymnáziumi ifjuság részére, 9 órakor Brett Gyula bodrogkereszturi esperes plebános tartja ezüstmiséjét, nagy mise után Mellan István prédikál, 11-kor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. igazgató mond: fél 12-kor miséztek Nyári Ignác. Délután 3-kor Iyánia és Rózsafüzér, 5 órakor a Szt.-József társulatának hónapos ájtatosságát szent beszéd és Iyániával végzi Szabó István.

Az árvák segélyel. A debreczeni ref. egyház az árvaszék segélyeinek kiosztását szombaton kezdte meg; hétfőn és kedden pedig folytatja az árvasegélyek kiosztását.

Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága 18-án délután 3 órakor tart ülést.

UJDONSÁGOK.

Szakasz vigyázz! Jobbra nézz!

Előlegezett magyar vezényszó.

Az ilyen kis esetek bizonyítják a legélesebben, hogy milyen kicsibe veszik a magyart saját hazájában és hogy mennyire életérdekünk a gyalázatos és szégyenletes osztrák katonai nyügből szabadítani magyar hazánkat.

Ime az eset, még mindig osztrák barát gyászmagyarkák, tessék élvezni:

Marosvásárhelyen érdekes eset történt, amely megvilágítja a közös ezredekben szolgáló magyar katonák gondolkozását a magyar vezényszóról. A Kolozsváron állomásozó cs. és kir. 62-ik gyalogezrednek egy zászlóalja Marosvásárhelyt fekszik. Ennek a zászlóaljnak egyik szakaszát vezette egy Benedek nevű szakaszvezető. A szakaszszal szemközt a gyalogjárón egy marosvásárhelyi 64-ik gyalogezredbeli hadnagy jött. Benedek szakaszvezető megpillantván a közeledő hadnagyot, a szokásos német kommandó helyett, magyar nyelven, — a következő szavakkal vezényelte a szakaszt tisztelgésre:

— *Szakasz vigyázz, jobbra nézz!*

A hadnagy miután kétségkívül meggyőződött róla, hogy Benedek szakaszvezető magyar kommandóval hívta föltisztelgésre a szakaszt, megállította a katonákat s magához intette Benedeket. Miután a szakasz vezetőjét az egyik őrzetőre bizta, Benedeket a helyőrségi parancsnokságra vitte, a hol a szakaszvezetőt *rögtön letartóztatták* s azonnal átkísérték Kolozsvárra, a kerületi katonai fogházba. A hazafias érzésű derék szakaszvezetőt, aki most szolgálja a harmadik évet, *hadbíróvá állítják*. A marosvásárhelyi esettel kapcsolatban tegnapi napiparancsban közölték a kolozsvári 62. gyalogezred legénységével és altisztjeivel, hogy *magyar vezényszó alkalmazása tilos és szigorú büntetést von maga után.*

Titoktartás a rendőrségen.

— Vizsgálatot követelünk. —

Két nap óta kiabálják a *Debreczeni Reggeli Ujság* rikkancsai, hogy a rendőrség a *Gajzágó Antal* gyilkosának nyomában van. Annak idején nagy feltűnést keltett a Révész-utcai gyilkosság, tehát a krajczáros lap kelendőse a közönség kíváncsisága folytán két napra biztosítva volt.

Ez az illető lap dolga ugyan, de az, hogy a nyomozást teljesen lehetetlenné tette, a közügyre tartozik. Itt sulyos hivatali indiszkrétció elkövetéséről van szó. A nevezett lap hírének alapja az, hogy

Végh Gyula főkapitány névtelen levelet kapott, a melynek írója megnevezi a gyilkost, leírja körülményesen menekülési útját a gyilkosság elkövetése után, közli jelenlegi tartózkodási helyét, stb.

Ha az a névtelen levél igazat mondott, úgy azt más nem írhatta, mint az a fiatal ember, aki a *Gajzágó Antal* leszurásánál jelen volt és a gyilkossal menekült. A legutadatlanabb közrendőrnek is tudni kell, ha ilyen alkalommal névtelen levelet kap, hogy ilyenkor a legnagyobb titokban kell a nyomozást megindítani mert a nyilvánosságra jutás megghusit hat mindent.

Ha a névtelen levélíró hazudott, akkor is meg kell indítani szép csöndben a nyomozást és ha kiderül, hogy egyszerű felületetés volt csupán, akkor is titokban kell tartani a dolgot, nehogy csufos kudarc jusson nyilvánosságra, mert a felsülés nyilvánosságra jutása minden közhatóságnak árt, de legtöbbet árt mégis a rendőrségnek, amelyről ugyanis az a közhit, hogy rossz ügyefogyott és csak a vak kóduásokat kíséri be, a nagy gazembereket pedig elszalasztja.

Már most az a kérdés, hogy a nevezett ujság honnan szerezte ezen híret, amelylyel a köznek rettenetesen ártott és csupán a gyilkosnak használhatott. A forrást maga a lap árulta el. A levél ugyanis Végh Gyula főkapitány címére érkezett, a nyomozást még meg se kezdték és 13-án már a gyilkos is olvashatta — két fillérért.

Az indiszkrétciót tehát vagy a főkapitány, vagy pedig azok követhették el, akik július 12-én, amikor a névtelen levél érkezett, ismerték annak tartalmát.

Itt a hivatali titok sulyos megsértéséről van szó és éppen ezért követeljük a legszigorubb vizsgálatot. Főhívjuk e párváltó esetre dr. Galánfy János ügyész figyelmét is azzal, hogy tegye szövé a pártatlan botrányt a közigazgatási bizottság ülésén is.

— Szávay és a szatmáriak. A

„Szamos” legutóbbi számából olvassuk a következőket: Szávay Gyula a debreczeni kereskedelmi és iparkamara titkára, mely kamarának területéhez Szatmár város is tartozik, pénteken városunkban időzött. A mikor is az „Iparos Otthonban” megteremtette a cipész ipartanfolyamot. A tanfolyam rendezésében főérdeme van Szávainak, ki az iparkamarának mult időkben tanusított nemtörődömségével szemben, határozottan meleg érdeklődést tanusít, különösen városunk iparának fejlesztése iránt s erős kötelesség érzettel ambícióval munkálja az iparügyet, melynek ő hivatott irányítója hazánk északkeleti részén. Utóbbi megjelenésekor is a tanfolyam meglátogatásán kívül az volt a célja, hogy a tanfolyamon résztvevőkkel megbeszélje, milyen gépeket kérjenek a keresk. miniszteriumtól, hol ő szószólója előmozdítója lesz a gépek ingyenes megszerzésének, a hogy azt ma megkapták timárok és asztalosok stb. Szávainak sokat köszönhet a kisipar s mi is csak siismeréssel adózhatunk neki, mert az iparosok kamarai megilletékelése mellett csupán csak most az ő tevékenykedése alatt tapasztaljuk az iparkamarának városunkra is kiható jótékony munkásságát.

— **Személyi hírek.** Kubelik János és neje Széll Marianna Debreczenben időznek. — Zilahy Gyula színigazgató Debreczenbe érkezett.

— **Megszűnt a lakatos-sztrájk.** A lakatos-segédék bérharcza szombaton délben megszűnt. A bérharcza munkások győzelmével ért véget. Az eddigi 11 és fél órai munkaidő ezután 10 óra lesz csak, a bér pedig szabad

egyezkedés helyett 2 korona 40 fillér bérminimum a két évnél több idő óta dolgozó segédnek, míg a fiatal segéddek az első két évben is 1 korona 60 fillér és 2 korona napibért kapnak, az éjjeli munka pedig ennek arányában 50%-kal drágább. Szombaton délelőt 9 órától fél 1 ig tartott a tárgyalás Vetésy Béla rendőrfogalmazó elnöklete alatt, akinek tapintatos vezetése nagyban hozzájárult a békés kiegyezéshez.

— **Házasságkötések és kihirdetések.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek: Sallai Sándor—Másoy Margit, Waldman Léb—Grünbaum Piroksa, Szilágyi József—Németi Eszter, Gutman Májor—Schleifstein Etel, Husi Károly—Tóth Juliánna. Összesen: 5 pár. Ugyanezen idő alatt a következő eljegyzéseket jelentették be kihirdetés végett: Pap Mártha Antal Bónis Rózával, Héray Károly özv. Csehi Ferencznével, Oláh Gyula Fried Linával, Kocsis Sándor Juhos Ilonával.

— **Kitüntetett ipari munkások.** Annak idején megirtuk, hogy a hosszú időn át ipari munkával foglalkozó munkásokat a kereskedelmi miniszter 100 koronával jutalmazta, ezenfelül oklevéllel is kiténtette őket. A leérkezett oklevelek kiállítására igen diszes.

— **Allspán ur! Igaz-e a hír?** A Debreczeni Estilap ujságolja: Hajdúvármegye tegnapelött tartott közgyűlésében tudvalevőleg hazafias határozatot hozott, hasonlóan a többi vármegyékhez. Annál feltűnőbb az a hír, hogy az alispán ur olyan nyilatkozatot tett volna állítólag, hogy ő csak azt nem hajlja végre, amit ő tart törvénytellenek. Hogy érti ezt az alispán ur, nem tudjuk; annyi azonban bizonyos, hogy a tisztikar tartozik tiszteletben tartani a törvényhatóság határozatát. Mert vagy kurucz az ember, vagy labancz. — Alispán ur! Igaz-e a hír? Mert ha igaz volna, akkor leghelyesebb lesz a smorufüzlombnyi nagy kurucz bajszokat leborotváltatni, lakájruhát öltetni és Bécsbe menni — *belső szolgálatra* . . .

— **Letartóztatott sztrájkvezér,** czímen emlékezünk Béres András kőművesről; de megemlékeztek a többi helyilapok is. Az egyik még a nevét is Rezes-re ferdítette és hogy az itélet hirdetésnél sirt és Gál Istvánt vádolta, mint bajbahozóját. Az este Béres András kőműves, igen értelmes megjelenésű iparosember, szerkesztőségünkben megjelent és a más ujságok téves híreszteléseivel szemben fölkért minket, hogy hozzuk tudomására a közönségnek, miszerint ő nem szokott olyan lágyan könyözni, mint némely ujságok írták. Továbbá, hogy Gál Istvánt sem vádolta a bajbahozásért, mivel nekik egymáshoz az egész sztrájk folyamán semmi közük nem volt. Továbbá: nemhogy megrettent volna, hanem jövőre is hűséges harczosa lesz munkátestvérei minden igaz ügyének. Midőn Béres kérelmének eleget teszünk, azt is kijelentjük, hogy Hoffmann vizsgálóbíró ma délután 4 órakor szabadlára helyeztette a meghatóan elbucsztatott Béres Andrást; mivel a vizsgálóbíró Béres András fogva-tartására okot nem látott.

— **Halálozások.** Meghaltak: Szöllösi Ferencz g. k. 2 hónapos, Nagy János ev. ref. 4 hónapos, Nagy Adoltné izr. 40 éves, Nádasdi Mihály ev. ref. 66 éves, Lehoczki

Mária r. k. 19 éves, Káldy Irma ev. ref. 8 hónapos, Csátlós János ev. ref. 65 éves, Füzési Ilona ev. ref. 20 hónapos, Halmi Irén ev. ref. 1 hónapos, Fülöp István ev. ref. 8 éves.

— **Szalmafonó tanfolyam Debreczenben.** A kamara iparmuzeumában szalmatantolyamot nyitott. A tanfolyam elég népes és már az alapvetőfogásokat elsajátították a növendékek, most már a tulajdonképeni fonásban gyakorolják magokat. A tanfolyamra még mindig lehet jelentkezni.

— **Meghívás.** Az 1848—49-es honvédek segélyző Bur asztaltársaság folyó hó 16-án este 6 órakor Sztraka József vendéglőjében (Eötvös utca 8.) választmányi ülést tart, a melyre a választmányi tagok ez uton tisztelettel meghívotnak. Az Elnökség.

— **Utánnomlás tilos! Álom!** **Politikai költemény!** Sok mindenféle csodabogár zümmög a juliusi levegőben. Az a vers azonban, mely nemzetiszínű kerettel érkezett hozzánk, írja az egyik kolozsvári hírlap, a mai postával, valóságos remek gyöngye a dalba olvadó honfiai ellágyulásnak, a mi kellemes nyári szórakozás lehet privátim a szerzőnek saját belső magánéletében, de Hazafi Verai Jánost hozza eszünkbe, mikor 15 fillért árusítva országosan forgalomba hozza. A legfrissebb háromszínű zenér, Szászvárosi V. Jenő, csodaszülötte a fenti hármassal elnevezéssel van nyakon öntve és nem kisebb urhoz van intézve, mint I. Ferenc Józsefhez. Az első strófát, mely élénk világot vet arra, hogy az egyéni költő hol szenderül álomba és mily izgató szavakat ejt ki, ha eszébe jut az ő levelezése, tanulság és elrettentés céljából ide iktatjuk:

A Horváthkertben elaludtam
Egy hársfaárnyas, hűs padon
És úgy, a hogy ott szenderegtem,
Álmomba ez kélt ajkamon.
Király! kétszer is szóltam hozzád,
Kétszer is irtam én Neked.
Királyom mond: megkaptad tőlem,
Megkaptad a két levelet! . . .

Valószínű, hogy a levél a m. kir. posta rossz kézbesítése folytán az uton kalódott el, különben rég megayugtatta volna ő Felsége a horvátkerti szendergőt.

— **Népesedés.** Városunkra nézve igen elszomorító jelenség, hogy az elmúlt héten 51 halálozási esettel több fordult elő, mint születési eset. Ugyanis a helybeli allami anya-önvi hivatalnál összesen csak 36 születést, 20 fiú, 16 leány, és ezzel szemben 87 halálozási esetet jelentettek be. Mit csinál a közegészségügyi bizottság, hogy járvány nem léteben ilyen nagy a halandóság?

— **A debreczeni iparos ifjak önképző egylete** ma d. u. 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését (Petőfi-tér 13. sz. a. helyiségében), melyre az összes tagokat ismételtén ezúton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Munkás mulatság.** A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj egylete az este kedélyes estét tartott a Margit-fürdő disztermében, amely a művészies színvonalu előadásokkal együtt fényesen sikerült. Az elődást táncz követte, amelyben résztvett hölgyek névsorát itt közöljük. Jelenvoltak **Asszonyok:** Magyarossy Kálmánné, Horváth Antalné, Kivanczka Ferdinándné, Osváth Gyuláné, Károlyi Zsigmondné, Nagyházy Jánosné, Daday Lajosné, Boldog Lajosné, Tózsér Gyuláné, Sireblovsky Lajosné, Kovács Lajosné, Dancsics Imréné, Paczelt Lajosné, Varga Istvánné, Molnár Pálné, öz. Kovács N-né, Nagy Ferenczné, Molnár Károlyné, Kárász Istvánné,

Horváth Antalné, Fejérváry Józsefné, Napravnik Ferenczné, Balogh Gáborné, öz. Varga Jánosné, Török Istvánné, öz. Pinky Ferenczné (Kisvárdai), Kákes Mihályné, Takács Sándorné, Dubonyi Endréné, Debreczeni Lajosné, Buday Sándorné, Tóth Ferenczné, Nagy Ferenczné, Viktor Károlyné, Dziobek Adámné, Szekerka Béláné, Taar Sándorné, öz. Balogh Mihályné, Laménog Czézárné, Mezey Gyuláné, Jeney Ferenczné, Horváth Ferenczné, Bondor Bertalanné, Kovács Péterné, Győry Istvánné, Keller Jakabné, Zsemlevits Jánosné, Kántor Józsefné, Lenke Andrásné, Varga Gáborné, Gaál Andrásné, ifj. Kovács Jánosné, Kovács Jánosné, Griczman Gyuláné, Kálmán Jánosné, Elek Sándorné, Dézsi Jánosné, Gál M-né, J. k. b. Károlyné, Bányai Gyuláné, I. Szabó Lajosné, Molnár Imréné, Malitskó Jánosné, Gaál Istvánné, Tóth Sándorné, Szabó Andrásné, Kucsera Pálné, II. Szabó Lajosné, Kun Istvánné, Kustár Józsefné, Veszka Béláné, Major Péterné, Szabó Jánosné, Bartha Sándorné, Gabara Jenőné, Béke Lajosné, Kis Jánosné, Németi Gáborné, Zöld Jánosné stb. **Leányok:** Miklós Eszti, Bencsó Gizella, Boldog Róza, Cseke Zsófia, Oláh Lidi, Dziobek Sztanisza, Molnár Mariska, Balogh Eszti, Kovács Eszti, Lammering Annuska, Pálkai Veronka, Mezei Rózsika, Hering Erzsébet, Batoricz Etelka, Fehérváry Annuska, Nagy Erzsébet, Ferdi Eszti, Pénzes Mariska, Nagy Eszti, Jumezi Mariska, Varga Erzsike, Nagy Eszti, Gaál Mariska, Kovács Mariska, Jakab Erzsike, Török Eszti, Barna Juliska, Barna Katicza, Szabó Gizella, Vanicskó Margit, Ráczkői Juliska, Bartha Szidi, Gál Juliska, Tóth Rózsika, Nánási Irma, Lipták Mariska, Zsiday Irma, Nagy Juliska, Molnár nővérek, Kun Rózsika, Major Juliska, Szabó nővérek, Beke Erzsike, Kiss Juliska, Németi Teréz, Németi Margitka, Kálmán Annuska, Elek Mariska, Dézsi nővérek, Gál Eszti, Takács Mariska, Bagdy Erzsike, Németi Zsuzsika stb.

— **Repülő tojások.** Szombaton reggel mulatságos esetnek voltak a szemtanúi azok, akik a csapó-utcai tojásvásáron jártak. Két kofa asszony ugyanis valami csekélységen összevesztett. Előbb háthaütésekkel intéződtek az ellentétek, majd pedig tojásokat csapdostak egymás fejéhez. A jelenetnek a harcias kofaasszony társnők vetettek véget; mert rendőr hogyan is járna ott, ahol szükség volna reá?

— **Műkedvelő előadás.** Műkedvelő ifjakból alakult társaság, a homokkerti ref. templom építés javára tánczszal egy-kötött műkedvelő előadást rendez augusztus 19-én a „Margit” fürdő disztermében. Szinre kerül a „Tóth leány” népszimű 3 felvonásban dalokkal és tánczszal; irta: Almássy Tibor mér. Szereplők: Kovács István, Erdős Béla, Hora Irma, Suba István, Hajós Berta, Győri Sándor, Mészáros Margit, Fehér Ernő, Oláh Erzsike, Agyagos János, Hock Vilma, Ledniczky Ilonka, Sarkady Mihály, stb. A p. óbák már serényen folynak, tekintve ezen nemes czélt, az érdeklődés nőttön nő.

— **Adomány a szegényeknek.** Stieber Jánosné urnó koszoru megváltás czimén 10 koronát adományozott a szent Erzsébet nőegylet szegényeinek, mely kövételre méltó szép példáért hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Veszedeles kutyamarás.** A hadházi-uton levő vasöntöde főnöke veszedeles nagy kutyát tart, amely szájkosár nélkül járkál az utcán. A kutya szombaton délelőtt 10 óratájban megtámadta az utcán Vida Sándorné Kádár Julián 8 éves István nevű

fiát és az ártatlan gyermek fejéből jó darab bőrt, hussal és hajjal együtt kiharapott. A szerencsétlen gyermeket bezállították a közkórházba. A sérülése rendkívül súlyos. A kutyát megvizsgálják, a gazdája ellen pedig az eljárást megindítják.

— **Ékszer lopás és sikkasztás.** Julius 11-én Kain Antalné Petőfi tér 12. sz. alatt lakos kárára saját fia Kain Jenő 500 korona értékű ékszeri lopott s annak egy részét elzálogosította. A lopásban fő-főintéző mester, mint orgazda Fried Antal kereskedő segéd vitte a szerepet. Ő tartotta magánál az ékszereket. Elhelyezte azokat Feldmann Manó Bethlen utca 18. sz. alatti kereskedő tanoncznál s ő maga Kisvárdai felé vette útját. Meghagyta Feldmann Manónak, hogy ha ő ir. az ékszereket küldje utána. A fiu aszerint járt el és az ékszereket Vásárosnaménybe Fried után küldte; azonban nem a valódi nevén, hanem Képes Sándor címen. A vásárosnaményi postamester az ékszereket ki is adta; midőn is Fried az ékszereket Őz községben helyezte el, maga pedig Lövéző községbe ment. Itt csipte el Bikfalvy rendőrbiztos 14-én éjjel 12 órakor. Letartóztatása után Őz községbe vitte, ahol az elrejtett ékszerek is előkerültek. Szombaton éjjel érkezett meg Bikfalvy rendőrbiztos, magával hozván az ékszereket, és Fried Antal is. Fried Antalnak a bűnügyi osztálynál adtak ideiglenes kvártélyt; hétfőn átkísérik az ügyészséghez.

— **Csalás vádja alatt.** A debreczeni Keller és Witt czécz feljelentést tett B. K. asszony ellen, aki 43 korona erejéig ugy-eztközött bevásárlást a czégnél, hogy Sch. F. iparossegéd-törvényes felesége és a férje aláírja a megrendelő ívet. A czég erre kiadta az árakat, de azután kiderült, hogy B. K. asszony nem törvényes neje Sch. F. nek, sőt még nem is él vele, Sch. pedig az aláírást nem vállalja. A czég feljelentést tett B. K. ellen csalásért.

— **Találtatott egy csomag,** igazolt tulajdonosa átveheti a II-ik ker. rkapitányságnál.

— **Olosó áraink feltűnést keltenek.** Fegyházban kötött női- és férfi harisnyák 20 krtól, patent gyermek harisnyák 15 krtól, fiu-, leány- és férfi szalma kalapok 25 krtól, torna sapkák és torna ingek 35 krtól, női és férfi vászon cipők 70 krtól, női egész és fél kesztyűk 18 krtól kaphatók míg a készlet tart Fisch Testvérek üzletében főtér.

x **A lehűsítő, fájdalomcsillapító** minden gyuladást megakadályozó, amely a gyógyulást kellemesen befolyásolja, szerezte meg Fagner B. cs. k. udvari szállító gyógyszerésznek Prágában az ő prágai háziköncsével a hirtvevet, hogy ezen háziszert kitűnő. A hirtvevet tartja magát és mindjobban terjed, amiért is használatát mindig többen veszik igénybe. Ezen szer a helybeli gyógyszerárakban is kapható.

— **Margit crém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen gyógyszerész ezen kiváló arczkenőcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépítő-szerek között a Földes-féle Margit-crém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztálanságát, szeplőt, pattanást, mitessert stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arczot üdévé, fiatallá varázsolja. Nemcsak az arczbőrt, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is használják. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

Felösmert öngyilkos uri nő.

**Az idegesség áldozata.
Szomorú viszontlátás.**

július 15.

Végre a világosság fényugara fel-lebbentette a csütörtöki öngyilkosságról a fátyolt. Az öngyilkos urinő kiletét kétségtelenül megállapították. Nem sikerült tehát az öngyilkos urinő szándéka, hogy ismeretlenül maradjon a halál után.

Mióta a lapok hírül hozták a rejtélyes öngyilkossági esetet, számtalan sürgöny érkezett a vidékről a rendőrséghez azon kérelemmel, hogy ne temessék el addig, míg a legközelebbi vonattal meg nem érkeznek a halott megtekintésére, mások viszont fényképet kértek.

Megtudta a rejtelmes öngyilkosságról szóló hírt *Kajaba* Ödön nyugatmázott járásbíró, szerencsi ügyvéd, aki rosztat sejtve vonatra ült és délután Debreczenbe érkezvén kiment a köz-kórházba, ahol a hullaházba vezették, ahol egy-zerü, gyalulafan deszkakoporsóban feküdt az öngyilkos urinő.

— Karolin, Karolin, mit tettél? — kiáltott fel a mélyen sujtott ember és megeredtek a könnyei.

Az erőteljes, javakorbéli férfit teljesen megtörte a szörnyű viszontlátás. Azonnal intézkedett a temetés iránt, délután fél 6 órakor megjelent a rendőrségen, ahol Kovács Kálmán rendőrfogalmazó jegyzőkönyvet vett fel vallomásáról.

Elmondta a mélyen sujtott férj, hogy neje, a ki rendkívül ideges nő volt, július 12-én, a reggel 4 órakor induló vonattal indult el Szerencsről és minden bizonynyal Nagyváradon volt a rokonainál, ahonnan még az nap este jött Debreczenbe és miután a személyére vonatkozó minden irást megsemmisített, éjjel 11 órakor megszállt a Kossuth-szállóban, ahol 13-án reggel 6 órakor szíven lötte magát. *Az öngyilkosságot idegrohamában követte el a férje vallomása szerint.*

Az öngyilkos uri nő 44 éves, r. kath. vallású volt, a családi nevén Cserni Karolin, a férjével boldog családi életet élt. Temetése ma, vasárnap délelőtt lesz a köz-kórház halottas házából.

Színház.

Páholybórlés. A színházi iroda arról értesít bennünket, hogy a földszinti állóhelyen létesítendő 4 páholy mindhárom (A. B. C.) napra már ki van adva. Szóval: panaszokunk az idők nehéz járása ellen; de ha még 20 újabb páholyt állíthatna be Zsül, azt is kivenné a jó, a szegény debreczeni közönség.

Hősszerelmesek: színigazgató-jelölték. A férfiszínészek között egy-két ki-válságos énekestől eltekintve legnagyobb fizetést a kiveszöben lévő hősszerelmes szí-

nészek élveznek. Ők a színház legfontosabb emberei, nagy hatalommal fölruházva, ugynevezett mellékdirektorok és mégis akadnak közöttük, akik többre vágyanak, t. i. az igazgatói nagy gondokra, melyektől még a legjobb jövedelmű vidéki színigazgató se marad ment. Így esik meg most, hogy a Moly Tamás igazgató bukásával fölszabadult kecskeméti színházra egyszerre két szerelmes színész is pályázik: Hidvéghy Ernő és Bihari Akos, utóbbi a kolozsvári nemzeti színház szerelmes színésze.

TÁVIRATOK.

Eger az alkotmányért.

Eger, július 15. A törvényhatóság mai közgyűlésében egyhangú lelkesedéssel tette magáévá a képviselőház június 21-iki határozatát.

Elnapolták a reichsrátót.

Bécs, július 15. Ma a reichsrátót császári rendelkezéssel bizonytalan időre elnapolták. B. Fejérváry urék ilyen alkotmány-nyal szeretnék boldogítani a jó — Magyarországot is . . .

A válság és külföld.

Budapest, július 15. Esti lapok jelentése szerint a külföldi lapokban is mindinkább tért hódít az a becsületes, igazságos felfogás az osztrákok huncutságaival szemben, hogy a magyaroknak kétségtelen joguk van a „nemzeti követeléseikhez”. És hogy a magyarok alkotmányvédők, nem forradalmárok. Örvendünk az eszmék tisztulásának; de másrészt megvívjuk mi a harcunkat a külföld vállveregetésé nélkül is; mert mi magyarok vagyunk!

A zsebrák kormány hurokvetései.

Budapest, július 15. Ha került volna még Magyarországon olyan hülye ember, aki a Fejérváry kormány tisztességében ringadozott. Most fölébredhet és teljes görögtüzfény világításban láthatja ezeket a Bécsből ki-parancsolt törpe hurokvető czinkosokat.

Ezek a szánalmas zsebrákok a magok hitvány gyatraságok után itélvén meg a magyart, nemzeti szabadságharcot ilyen szatócs módon vélnék zsákba szorítani, hogy mindazokat, kiknek szerződésök van az állammal, felhívják adóiknak a befizetésére ellenesetben a szerződéseiket felmondottaknak nyilvánítják.

Ezek a madárijesztők valóban még lámpakaróra sem igen érdemesek, kntyakorbács, de az már a javából való nekik. *Bravo!*

A kormány orvtámadása a tisztviselők ellen.

Budapest, július 15. A Fejérváry-féle bécsi bitang-ribancz kormány vesztét éri. Ez a fegyházi minőség szerint is utolsó társaság — állítólag — leiratot intézett az összes állami hivatalok fejeihez, elrendelvén, hogy mindazon tisztviselők ellen, kik adókat fizetni vonakodnak, vagy azok behajtását megtagadják, azonnal indítsák meg a fegyelmi vizsgálatot. E tisztviselőket azzal is fenyegeti a maga becstelenségével eltelt és tehetetlen gyász-kormány, hogy állásaikból is azonnal elbocsáttatja őket.

Hiszen az valóban a legegyszerűbb megoldása is volna a válságnak, ha Kanadába telepítenék ki az összes magyarságot. Dudálhatnak aztán az üres falvaknak, városoknak a Gotterhaltét. Mi nem hisszük, hogy Magyarországon akad olyan tisztességes hivatalfő, a ki ezen sintérrendelet végrehajtására vállalkozik! De ha mégis akadna, a nemzet tud büntetni, miként jutalmazni fogja az ő martírjait is. Azonban egyelőre csak arról van szó, amely kutya sokat ugat: nem harap az! A bitang Fejérváry kormány is ilyen fajta.

Mikor nem kapnak fizetést a tisztviselők.

Budapest, július 15. Híre futott, hogy az állami tisztviselők fizetéseinek folyósítását beszüntetik. Erre vonatkozólag mai estilapok azt írják, hogy ezen fenyegetődzését csak az esetben váltja be a kormány, ha a kincstár nézvéskélete és a még remélhető más bevételek a költségek fedezésére elegendőnek nem mutatkoznak . . . Lám, lám, micsoda vallomás a sorok között, a hosszú bójtben szorul a kapcza.

Apponyi Komáromba.

Komárom, július 15. Apponyi Albert gróf ma ide érkezett. A holnapi népgyűléf fog válaszolni Fejérváry ismeretes nyilatkozataira. Az ugynevezett napiparancsra.

Katonaság és a nép verekedése.

Varsó, július 15. Lengyel hazafiak ma népgyűlést tartottak; midőn a rendőrség és katonaság a gyűlés felosztatásához láttak, eközben véres verekedés támadt a nép és a katonaság, rendőrség között. A katonaság két izben sortűzet is adott; 5 ember meghalt, 10 pedig megsebesült.

Forradalom Moszkvában.

Berlin, július 15. Moszkvában a népképviselőik gyűlést hirdettek. A gyűlés elhalasztására a hatóság minden erőszakot kifejtett, de a forradalom kitörését aligha tudják megakadályozni. Az küszöbön van.

Mi az ujság?

Fejnélküli halott. A szihalmi hártárban arató munkások dolgoztak. Vigan pengett a kasza, a marokszedő leányok dévaj kacagása föl-föl hangzott, amint egyik-másik legény megcsipte valamelyiknek a karját, vagy kipirult arcát; egyszerre azonban egyik leány rémülten sikoltott fel, mire mindnyájan odaszaladtak, megtudni az ilyedtség okát. Az egyik kaszás nyomán gyermekfej gurult ki a rendek közül s ez okozta a rémületet, majd keresni kezdték a testet s meg is találták, mely nyakig be volt a földbe ásva. A hulla 2—3 évesnek látszó fiugyermek s már valószínűleg holtan lett elásva, melyet különben a meg-ejtendő vizsgálat kifog deríteni, valamint azt is, hogy miképp került oda.

Összeeggett asszony. Tegnap éjjel fél 12 órakor Hering Józsefné, aki férjével együtt Dembinsky-utca 23. szám alatt lakik, a gyorsforralón vizet forralt. Vigyázatlanságból az edényt feldöntötte, a meleg víz ráömlött és amint hadonászt, a spiritusz lángja rubájába kapott. Pillanat alatt lángban állt könnyű ruhája. A férje segélyére sietett és nagy nehezen sikerült eloltani a tüzet, azonban mindketten súlyos égési sebeket szenvedtek.

Aki a lányát szöktette meg. Szombathelyről írják: Az itteni rendőrséghez érdekes, rendkívül pikáns följelentés érkezett. Egy városbeli asszony tesz benne följelentést, hogy férje megszökött első házasságából származó 16 éves leányával. A szerencsétlen, még mindig szép asszony, aki lány korában több vidéki színpadnak volt primadonnája, ezelőtt hat évvel lett mostani férjének felesége. Hat évig teljes boldogságban éltek. Időközben azonban a leánya gyönyörű hajadonna serdült, aki mint utólag kiderült beleszeretett mostoha apjába, aki nem hagyta viszonzatlanul a leánya szerelmét és eddig ismeretlen helyre szöktette.

Közgazdaság.

Birtokváltások. Bőr Sándor és Neje Bőr Mária veszik a debreczeni 6001. számú telekjegyzőkönyvben foglalt Jókai-utca 25. számú házat és 1 hold 200 négyszögöl ondódi földjét Köblös Károly és neje Seres Lászlótól 5000 koronáért. — Kovács István és neje Sütő Irén veszik a debreczeni 5480. sz. jtkvben foglalt Görb-utca 7. sz. házat Vadon Sándortól 4800 kor. — Mészáros Dániel és neje Dancs Eszter veszik a debreczeni 3465. sz. jtkvben foglalt 398 négyszögöl csapókerti szőlőt Agárdi Sándor és neje Salánki Juliánától 800 koronáért.

Törvénykezés.

E heii bűnügyi tárgyalások. 1905. július hó 18. án kedden vadtanácsai ügyek és ítélethirdetések. I. július hó 19. én szerdán főtárgyalása Hornyák Lajosné ellen gondatlanságból okozott emberölés vétségéért, Nemeti Gábor s 4 társa ellen, súlyos testisértés büntetéseért, Sörös Gergely ellen lopás büntetéseért, Berki József ellen, ember élete elleni vétségért. I. július hó 21. én pénteken főtárgyalása Moinár Ferenc s 4 társa ellen, súlyos testisértés büntetéseért, Kazona Áron s társa ellen, megánokirat hamisítás büntetéseért, Bézi Eszter ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségéért, Tóth Imre s társa ellen, lopás büntetése miatt.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1905. július 15.

Készáru tartott, határidők állandók.

1905. októberi buza	15.60.—62
1906. áprilisi buza	16.18.—20
októberi rozs	12.78.—80
1905. májusi rozs	—
októberi zab	11.48.—50
1905. áprilisi zab	—
1906. májusi tengeri	10.62.—64
1905. júliusi	15.24.—26
1905. aug.	14.92.—94
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	23.80.—00

REGÉNY-CSARNOK.

Kisértet-látó.

29 — Amerikai bűnügyi regény. —

Kedgick kinyitotta a kaput és sötét előcsarnokba jutott. Fáradt és törődött volt és mielőtt lakásába sietett volna, pillanatra leült a lépcsőre. Hirtelen úgy tűnt fel előtte, mintha árnyék suhant volna el előtte. Nagyon megijedt. De mikor nem sokára macskanyávogás ütötte meg a fülét, kinevette saját magát, majd feltapáskodott és gyorsan felsietett a csikogó falépcsőn.

— Az éjjel nyugodtan kiültem magam — gondolta magába. De holnap teszek valamit, mert nem akarok a börtönbe kerülni.

Mikor a kis, sötét szobácskájába jutott, zajt hallott, majd a sötétből emberalak lépett eléje. Ugy megrémült, hogy mozdulni sem tudott.

— Gyujts már gyertyát te vén bolond — mondta az illető.

Akaratlanul is gyufát vett elő és az asztalon álló gyertyát meggyújtotta.

— Ah, ön az? — kiáltott fel bámulatában.

Az az ember állott előtte, akire egész éjjel gondolt. Barna szakállá és kék szeművege felismerhetetlenné tették.

— Régóta vártam már rád, soká odacsavarogtál. De hogyan nézel ki te? Hat már elvesztetted teljesen az eszed?

Kedgick az asztalra támaszkodott és merően nézett reá.

— Hogy került ön ide? Mért jött hozzám?

— Néhány komoly szót akartam veled váltani, te vén bolond. Hat igazán elment teljesen az eszed?

— Van én nekem több eszem, mint azt némelyek gondolják — felelte Kedgick.

— Ostoba beszédre nem adok semmi — felelte az éjjeli látogató. Azért jöttem, hogy valamiről értesítsek, amíg nem késő. Gyau alatt állasz és a rendőrség figyel minden lépésedet. Talán mondanom sem kell, hogy Biddy gyilkosának tartanak. Már eddig is oly sok gyauok merült fel ellened, hogy letartóztatásod a küszöbön áll. Ugy látom, te vakon rohansz a vesztedbe és mégis csak akkor kapsz észhez, mikor a kötél már a nyakadon lesz.

— Velem együtt kerülsz az akasztó fára, megértted? — kiáltott közbe Kedgick és vérben forogtak szemei.

— Hogy mondtad? — szólt szigorú hangon az éjjeli látogató és megsemmisítő pillantást vetett reá. Elfelejtetted, te hátatlan, milyen hangon beszélhetsz te velem? Ne felejtsetd, hogy mihelyt én levezem rólad a kezem, hóhérré vagy. Egyetlen szavam elég, hogy az akasztófára juss. Hallgass reám. Meg nincs elveszve minden, ha az én jó tanácsomat megfogadod.

Az éjjeli látogató leült ismét a székre, de tekintetét Kedgickre szegezte. Egyszerű asztalka választotta el őket. A gyertya halvány fényt vetett a két férfi arcára. Az ablakot sűrű, barna függöny takarta el. Az asztalon óra ketyegett, amely éppen ötöt vert.

— Már öt óra! Hát ilyen sokáig mulatsz oda mindig? Ez a siheder élet, meglásd, tönkre tesz egészen. Vagy nem veszed észre, hogy feltűnő az, mikor az olyan szerény állású kereskedőseged, mint te, százakat és ezreket veszít kártyán. Valóban nem tudom eléggé elitélni e szörnyű könnyelműséget. Azt hiszed talán, hogy vége-hossza nem lesz ennek az életnek és én szakadatlanul pénzelni foglak? Azért e néhány főbeütésért és hogy az utazó táskát elvitted, eleget kapsz. Bárki más olcsóbban is megtehetné volna. Ennek a könnyelműsködésnek

véget kell vetni, mert ez így tovább nem mehet. A leghatározottabban kijelentem, hogy több pénzt már nem kapsz.

[Folytatjuk.]

Nyilttér.

Menyaszonyi-selyem

5 krtól 11 frt. 35 krig métere minden színben Bérmentesítve és elvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték forduló postával. **Henneberg-selyemgyára ZÜRICH.**

A legszebb Costümök Blousok, Aljak

Leány és női

felöltők

dus választékban feltűnő olcsó árak mellett kaphatók

Halmágyi Sámuel

utóda

áruházában, DEBRECZEN.

— Legjobb a valódi —

ELEFÁNT

Mosó Sziksó.

Óvakodjunk a hamis, értéktelen utánzatoktól.

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben.

Elefánt védjegy.

Értesítés.

*Horváth Lajos úrnak,
Legjobb a valódi Elefánt
mosó Sziksó és a híres Elefánt-
li légyfogó.
Óvakodjunk a hamis, értéktelen után-
zatoktól.
Hörváth Lajos
első debreczeni mosósziksó és
légyfogó gyár.*

Horváth Lajos

kártyos és diszitő

DEBRECZEN, Piacz-u. 26. (Főtrafik udvar.)

Elvállal szalon-, ebédlő- és hálószoba butorok kártyozását, valamint ócska butorok és madraczok fölfrissítését a

lehető legjutányosabb árban.

➡ Kivánatra háznál is. ➡

Nagy Lajos

Irodájának általános adásvételt közvetítő osztálya
Csapó-utca 13. szám, az udvarban jobbra,
(a mezőrendőrkapitányság mellett.)

Telefon szám: 335.

Közvetít: Földbirtokok, házak, szőlők, mindennemű üzletek, üzleti berendezések, üzleti áruk, érték tárgyak, arany- és ezüst neműek, zálogjegyek, bútör- és ruhaneműek, egyszóval minden bármily értékű dolgok eladását. — Kényes bb természetű értéktárgyak eladás végett nálam elhelyezhetők s azok eladásának közvetítése a legnagyobb titoktartás mellett történik.

Tessék a Csapó-utca 13. sz. ház falán levő saját hirdetési táblámat olvasni, ez elsőd ingatanok és értéktárgyak azon allandóan felsorolva vannak.

Hivatalos órák: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—7-ig.

Boreladás.

A gróf Dégenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak

„Erzsébet“ szőlőtelepén

kítűnő kétszer lehuzott, tisztán kezelt

„Rzerjő“ bor hectonként 18 forintjával

„Kövidinka“ „ 17 „

kapható, vevő hordójába lehuzva, Debreczenben „Erzsébet“ szőlőtelepen átveve. Telefon szám 159.

A Fötér legforgalmasabb helyén 49. sz. alatt

irodának

igen alkalmas helyiség

azonnal kiadó.

Értekezhetni NEUMANN M. ezégnél.

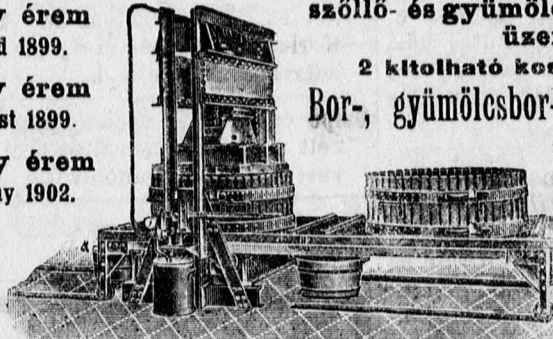
Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydrau-
likus
sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára.

2 kltolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat

kézihajtásra Herculesnyomó-
szerkezettel, fa- vagy vastá-
nyérral.

Gyümölcs- és

szőlő-örlőket,
bogyozógépeket

Gyümölcs-aszaló-készüléke

gyartanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcserőtelkesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kéretnak.

„TURUL“ czipőgyár részv. társaság.

Frt 2⁵⁰ Férfi czugos
czipő sima v.
betétes.

Frt 3 Férfi füzös czipő,
igen tartós.

Frt 4²⁵ Férfi czugos
czipő boksz
bőrből.

Frt 5⁵⁰ Férfi füzös czi-
pő Chevreau
bőrből.

Frt 2⁷⁰ Férfi fél füzös
czipő tartós
bőrből.

Frt 4⁵⁰ Férfi füzös
czipő box bő-
ből.

Frt 5 Férfi czugos
czipő alódi
szarvas bőrből

Főraktára

Debreczen, Piacz-utca 48. sz.

Szent-Anna-utca sarkán.

Valódi Goodyear varrott
világczipő.

A jelenkor elismert
legjobb czipője.

**Kizárólag
Magyar
gyártmány.**

Frt 1²⁰ Szürke vitorla vá-
szon czipő zöld
(Srom) talpal

Fekete v. barna vitorla
vászon czipő gyermekék
részére 40 krtól feljebb.

Női 5 spangis
fél czipő Ghev-
reau bőrből hór
sarrokkal. 2⁵⁰ Frt

Női kereszt
spangis fél
czipő zerge bő-
ből. 2 Frt

Női czugos 2⁴⁰ Frt
czipő igen
tartós.

Női füzös 2⁸⁰ Frt
czipő feke-
te v. barna.

Női gombos 3 Frt
czipő fekete
vagy barna.

Női füzös 3⁷⁵ Frt
czipő boksz
bőrből.

Női füzös v. 5 Frt
gombos czipő
Chevreau bőrből.

Női comot 1²⁰ Frt
czipő elői
czuggal.

Női kivágott 1³⁰ Frt
czipő zerge
bőrből.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — **Vidéki tudakozásán tessék válaszbélyeget csatolni.**

Rorsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Rorsy és Farkas fűszerüzletében) Budei cukrászda, Jósza és Jóna drogueriájában.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Vasesztergályozást, vasgyalulást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preisler Mór gépműhelye Debreczen, Deák Ferencz-utca 22.

Mester utca elején Bundi-utca 4. sz. a egy ujonnan épült magas földszintes ház, 4 szoba, előszoba, konyha, kamara és világos pince és tártózkai augusztus 1-től kiadó.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjótányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

(az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefonszám 168.

70 kr. egy óra tisztítás és javítás Pintér Dezső órásnál, Szent-Anna-utca 2. szám. Tanuló felvétetik.

5 szobás modern uri lakás vízvezetékekkel berendezett fürdő szobával, jó ivóvíz az udvarban kiadó, Csapó-utca 56. sz.

Eladó borok. Nagyobb mennyiségű 1903. évi termései ménes fehér rizling és bakator fajú szőlőkből összeszűrve, úgy hordóként, valamint 50 literen felüli mennyiségekben is magán fogyasztóknak, 10 hektoliter 1904. évi veres bor kitűnő minőségű jutányos árak mellett **Székelyhidon Kovács Lajos** bortermelőnél.

1 vagy 2 faesztergályos segéd kerestetik Csapó u. 56. sz.

Vasesztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe felvételek Deák Ferencz-utca 22.

30 drb különböző nagyságú fürdőkád igen olcsón kölcsön kapnato **Kiss Ignác** bádogosnál Piacz-u. 34. **Új fürdőkádak folytonosan raktáron.** Olcsó szolid árak. Világyos csengő berendezési vállalat.

Német tanító, ki az erdélyi székely vidékről a magyar nyelv tanulmányozására városunkba jött, szívesen és nagyon olcsón vállal tanítványokat német nyelvben és zongora vagy hegedű tanítására. Ajánlatok „Német tanító” jeligére a kiadóba keretnek.

Jó házból való fiu tanulónak felvétetik Krausz Gyula rőfös- és kézimunkaáru üzletében Kossuth-u. 15.

Hölgyek tanácsot és segítyt nyernek, szülés esetén felvétetnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Debreczen, Kossuth-u. 61. sz.

Butorozott szoba lehetőleg ke-zttal együt kerestetik, közel a nagyudvarhoz. Czim a kiadóban.

Gazdatiszt 18 évi gyakorlattal állást keres. Czim a kiadóban.

Nyil utca 80. számú ház eladó, vagy benne levő lüszter üzlet bérbé kiadó. Ugyanott a bormérésben egy itezés felvéteuk. Értekezhetni Horváth faraktárában (gázgyár mellett.)

Az eleméri állomáshoz közel a Boda szállóskertben 1 hold szőlő, épülettel együtt eladó. Czim a kiadóban.

A téglási (Hajdumegye) fogyasztási szövetkezet törvényszéki jóványagás után fel számol; árukészletét, berendezését, lak és üzlethelyiségeit ez esetben eladja. Vevők felvilágosítást Igazgatóságtól nyerhetnek. Évi forgalom 30—40000 korona. Korlátlan italméresi jog. Keresztyének előnyben részesülnek.

Czipő és urdivat szakmában kiválóan képzett segéd állását változtatni óhajtja. Megkereséséhet a kiadóhivatal továbbít.

Kerestetik egy nagy szőlőtaposó kád. Czim a kiadóhivatalban.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN. Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek.

Francia batistok.

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó szövetek!

óriási raktára.

Globin

fáradtság nélkül nyujt
pompás fényt!
A bőrt puhán és tartósan megtartja.
Egyedüli gyáros:
Fritz Schulz jun. Akt.-Ges. Eger és Lipcse.

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyujt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, valamint helybelli és vidéki pénzüzetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

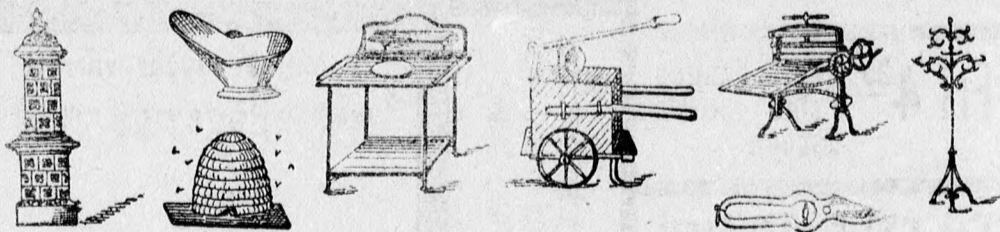
Vesz és elad

Értékpapírokat, nevezetesen bel- és külföldi járadékokat, zálogleveleket, sorsjegyeket részvényeket a legkedvezőbb napi árfolyamon.

Raktárvállalata elfogad árut beraktározás céljából és arra előleget is nyujt a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemü felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

TÓTH GYULA

vaskereskedő
Debreczen, Piacz-u. 20. és 27. sz.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi idényre kertész ti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket. Kerti vasbutorok, gyermek kocsi, fürdőkádak, jégsekreányek, vas- és rézbutorok, peronospora- és kertii fecskendők minden vas- és faiparhoz való szerszámok, tuskés kerítés huzalok, építkezésekhez vasgerendák, vas- és porcellán kályhák, utóbbiakhoz multiplicátor [hőfejlesztő] betétek, méhészeti cikkek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Felhívás

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vizáentes aszlagtakaró- és cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohányzsinegeket olcsó árban.

Kivánatra mintákat küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva- és zsákkölcsön intézete

DEBRECZEN, Kossuth-utca 27. sz.

Izákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása el-lenszenyvéssé teszi az izákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyerme egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit béki-tette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és bectelenségtől meg-mentett, kik ké öbb józan polgá-rok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra, és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot és egy köszönő írással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyő-ződhe-sen biztos hatásáról. Kezesskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviselőnk ki s-erűnk raktáron tartja és az bárkinek díjmentesen egy könyvet ad a következők Balázs Ödön gyógyszerész ur.

Minden kérdést próbát és könyvet illetőleg Debreczen kívül lakók egyenesen Londonba intézzék!

INGYEN PRÓBA 38. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér levelezőlaponak 10 fillérre bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 38.)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerű

nyelviskolája.

Francia, német, angol nyelv és irodalom os-tály- és maganoktatás

külön uri-, hölgy- és gyermekkurzusok.

Felvételek ideigl.:

Simonffy-u. 42. sz.

Naponta d. e. 11-12, d. u. 5-6

Szabályzatokat kivánatra ingyen és bérmentve

Hivatalok és magánfelek részére!

Ruggyanta és Réz bélyegző

számológépeket, papír pecsét bélyegeket, pecsétnyomó ál-landó festékpárna és izléses nyomtatványokat

gyorsan, pontosan és olcsó árban készít

az Első debreczeni

Ruggyanta-bélyegző-gyár

és nyomda

Simonffy-utca 5. szám.

Uj! Cook és Johnson

amerikai szab. tyukszemgyűrűje.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere, nagyszerű hatással és azonnal fájdalommeg-szüntető.

Kapható Ausztria-Magyarország minden gyógy-szertárában, 1 drb borítékban 20 f, 6 drb cartonban 1 kor. postai küldéssel 20 f.-el több.

Főraktár Magyarországra:

Török József gyógyszerháza

Budapest, VI. Király utca 12.

Központi raktár Ausztria-Magyarországra: „Zum Samariter“ Graz.

Feltűnést keltő!

18 K helyett csak 10 K.

Remek remontoir Gloria-Ezüst-óra, 3 erős fedésű és ugró fedéllel, dusan véssve, pontos járás. 3 év jótállással, utánvétellel csak 7 koronáért

UHRENF. J. KÖNIG

Bécs, VII., Westbahnstrasse 36/75.

Mollitergin

A bőr ápolása kötelesség az egészség érde-keben s erre legalkalmasabb szer a

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdeségét, hamvaságát rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvrösséget, az eldurvult kirepedezett és szélkifujta arcot vagy kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré s puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrpoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan.

Egy üveg MOLLITERGIN ára: 1 kor.

Készítőhelye s főraktára:

MIHALOVITS J.

„Kigyó” című gyógyszerháza.
DEBRECZENBEN, a városházzal szemben.

Orosházi Kenyársütőde és Élelmezési Csarnok

A kertekben lakó közönség b. figyelmébe ajánlom állandóan friss sütésű

kenyereimet

bármely kertségbe oda szállítva.

Előjegyzések elfogadtatnak és pontosan eszközöltetnek.

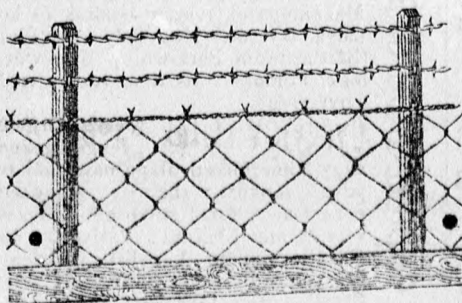
Naponta friss uradalmi vaj.

NEUBAUER JANOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágy-betét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik szám.

Üzleti helyiség: Piac-utca 12. az „Arany Bika” szállodával szemben.

Gyártmányaimra számtalan sok kitűn-telést és előismerést nyertem.

Készítetek mindennemű sodronykerítést a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Fácánosok, erdők, szőlők gyümölcsösök, udva-rok, parkok s baro úi udvarok kerítését, szórórosta szöveteket, föld- és kavics át-hányórostákat, sodrony lábtörlőt, ölkörszaj-kosarakat szóval mindennemű drótnunká-kat. Kitűnő ruganyos ágyb-téteket s szaba-dalmazott ruganyos aczelsodronykocsiülést

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmul tartósság és ezélszerűség tekintetében

Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szíves párlfogást kérve
NEUBAUER JÁNOS.

Batiszt ingek 1.20 krtól.

Hajtásos fehér 1.20 krtól.

Gallérok 12 krtól. kézellők 20 krtól.

Selyem napernyők fekete 180-tól, színes 150-től.

Fehér himzet batisztok 28 krtól.

Francia batisztok 35, Delainok 60-tól.

Fehér diszkótenyek 30, fekete 50-től.

Fegyhazi kötött harisnyák a legolcsóbbtól kezdve

DOSZPOLY JÁNOS utódánál

Főter, Tisza-palota.

Globus-
tisztító kivonat

A gyomor

egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán, szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált, a keresettek közül a legjobb és hatásos gyógyszerekből gondosan előállított étvágy-elősegítő, emésztés előmozdító és enyhén levezető hasizmosító, mely a mértéktelenség ismert következményeit, *hibás diét, meghűlés és elhanyagolás által előidézett székrekedést, mint gyomorerést, szélszorulást, mértéktelen savképződés és gőresszerű fájdalmakat csillapítja és megszünteti, az a dr. Bosa-féle gyomorbalzsam, Fragner B. prágai gyógyszerárból. Fél üveg 1 kor., egész üveg 2 kor.*

FIGYELEM! A csomagolás minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

RAKTÁR:

FRAGNER B. cs. és kir. udv. szállító
a „Fekete sashoz“ Prága, Kleinseite 203.
Nerudagasse sarkán.

Postai szétküldés naponta.

2 kor. 50 fillérnek előre való beküldése után egy nagy üveg és 1 kor. 50 fillér beküldése után egy kis üveg bérmentve küldetik meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. — Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárában.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEFNÉL, BUDAPEST.

Pályázat.

A debreczeni izr. szent egyetnél betöltendő **temetői** állásra ezennel pályázat hirdetik. Az állás 18 korona havi fizetéssel és az izr. sirkertben levő szabad lakással javadalmaztatik.

Pályázók, kik magyarul írni, olvasni tudnak és 40-ik életévüket túl nem haladták, legkésőbb **f. é. július hó végéig** jelentkezhetnek a szent-egylet irodájában (József k. h. u. 26. e. nelet) a hol a szolgálati feltételek is megtudhatók.

Debreczen, 1905. július hó 13. án.

A debreczeni izr. szent-egylet előjárósága.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, a főpostával szemben.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy megboldogult férjem **gépjavitó műhelyét és kútfúrásai vállalatát** elhalálozása után magam tovább folytatom és ennek vezetésével fiamat

Trnka Henrik urat

ki már megboldogult férjemnél is huzamosabb idő óta vezette a műhelyt megbíztam.

Henrik fiam a b. l. és külföld legelőkelőbb gépgyáraiban szerzett tapasztalatait és szakudásával képes a leggyóbb igényeknek is megfelelni.

Állandóan raktáron tartok mindenféle **kutszivatyakat, géprészeket** és e szakmába vágó cikkeket.

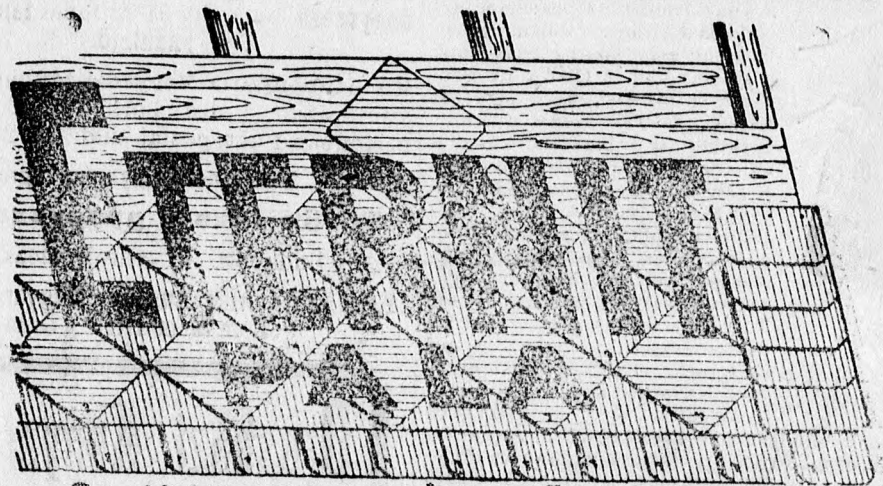
Kerem a n. é. közönséget méltóztassék ezután is bizalommal hozzám fordulni, így kezni fogok minden egyes megrendelést **olcsón** és **pontosan** kiszolgálni.

Tisztelettel

Özv. TRNKA FERENCZNÉ

Barna-utca 3.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Eladási hely: **LUKÁCS VILMOS** cégnél Debreczen, Hatvan-utca 5.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

Bártfa gyógyfürdő

Fürdőidény: május 15-től szeptember 30-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, Távirtda és vasuti állomás. Gyorsvona okhoz közvetlen kocsik. Ó. cs. és kir. felsége Erzsébet királyné tartózkodási helye 1895-ben Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek Lawn-tenis-pálya. Gyermek-játszóhelyek. Villamos világítás Clubélet (Bártfa-fürdői Park Club, Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika, vadászterület, 6000 hold gyönyörű fenyeserdő.

Gyógyjavaslatok. Vérszegénység, oly idegbajosoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak: női ivarszerek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség és tehetetlenség-nél; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvélly és angol-kórna; a szívnek megbetegedéseinél. **Egyedül álló utókura** karlsbadi marienbadi, balfi, lipiki fűdők használata után. — **ORVOSOK:** Tiszti fürdőorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg, tanácsos, továbbá: Dr. Blumenfeld Armin Dr. Kanarik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossman Dezső, Dr. Cséri János Gyéri Dr. Ilona rendelő orvosok.

Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.

Országos hírű modern hidegvíz gyógyintézet! Három ásványvíz-fürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szénsavas fürdők. Nauheim-kúra. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők. (bártfai vaslápfürdő.) **Ivókura:** Égvényes, sós, vasas vizek. könnyen emészthetők.

Orvos forrás felülmúlja mindenben a Selters vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej, savó- és kefir kúra- Pormentes, ózomodus hegyi levegő. Fenyesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utó-idényben 8 kor. főidényben 12 kor.